

N:o 31.

Ank. till Riksd. kansli den 3 april 1895, kl. 12 midd.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring i 11 kap.
15 § strafflagen.*

I 11 kap. 15 § strafflagen stadgas:

Gör man oljud eller oväsande, eller far öfverdådigt fram, så att annan deraf skadas kan, eller kommer eljest förargelse åstad, å allmän väg, gata eller torgplats, eller der allmän marknad eller auktion hålles; straffes med böter, högst etthundra riksdaler. Våldförer man annan å sådant ställe, som nu sagdt är; då skall den omständighet, vid straffets bestämmande för våldet, såsom försvärande anses.

18 kap. 15 § i samma lag innehåller följande bestämmelse:

Öfverlastar sig någon af starka drycker så, att af hans åtbörder eller orediga sinnesförfattning synbarligen märkas kan, det han drucken är, och träffas han i sådant tillstånd å väg, gata eller annat allmänt ställe; straffes, för fylleri, med böter, högst tjugu riksdaler.

I en inom Andra Kammaren väckt, till lagutskottets behandling hänvisad motion, n:o 30, anför herr *E. A. Zotterman*: Förevarande lagrum talade båda om väg och gata såsom platser, der dylika förseelser kunde ega rum, men derefter skilde de sig till sin ordalydelse. Under det att 11 kap. 15 § omnämnde torgplats samt plats, der marknad eller auktion hålles, så talade åter 18 kap. 15 § mera allmänt, men också mera omfattande om »annat allmänt ställe».

Oaktadt sålunda syftet med afseende på platsen, der de nämnda förseelserna kunde tänkas ega rum, onekligen torde vara detsamma i

Bih. till Riksd. Prot. 1895. 7 Saml. 17 Häft. (N:o 31.)

båda de nämnda §§, visade det sig dock vid tillämpningen af lagen, att dessa §§ i sig innebure rätt stor afvikelse.

Det hade nemligen visat sig, att en person, som vid t. ex. en jernvägsstation uppträdt synbart berusad och fört oljud och tillstått oväsen, kunnat af ordningsmagten från stället bortföras och för förseelsen fylleri med åsyftad verkan tilltalas, men att oljud och oväsen under andra omständigheter kunnat ohejdadt på samma ställe föras, utan att ordningsmagten kunnat med stöd af lag mot den brottslige inskrida.

En lagändring i nu antydt syfte vore af verkligt behof påkallad. Denna ändring kunde ske på två sätt. Antingen kunde ändringen ske på det sätt, att platsbestämmelserna i 11 kap. 15 § finge stå oförändrade och till desamma fogades samma tillägg som i 18 kap. 15 § eller orden »eller å annat allmänt ställe» eller ock så, att platsbestämmelserna blefve till ordalydelsen lika i båda §§ eller så som 18 kap. 15 § innehölle.

Då platsbestämmelserna i 18 kap. 15 § vore både kortare och på samma gång tillfyllestgörande samt till ordalydelsen lika med motsvarande bestämmelse i § 1 af förordningen mot fylleri och dryckenskap den 16 november 1841, ansåge motionären, att ändringen borde gå ut på att få samma ordalydelse i de båda nu åsyftade lagrummen.

På grund häraf föreslår motionären: det Riksdagen för sin del behagade besluta, att 11 kap. 15 § i nu gällande strafflag, af den 16 februari 1864, måtte erhålla följande förändrade lydelse:

»Gör man oljud eller oväsende, eller far öfverdådigt fram, så att annan deraf skadas kan, eller kommer eljest förargelse åstad, å väg, gata eller annat allmänt ställe; straffes med böter, högst ett hundra riksdaler. Våldförer man annan å sådant ställe, som nu sagdt är; då skall den omständighet, vid straffets bestämmelse för våldet, såsom försvårande anses.»

Utskottet vill till en början erinra derom, att föreskriften i 11 kap. 15 § strafflagen är hemtad från äldre lagberedningens förslag till straffbalk 13 kap. 11 §, hvilken paragraf stadgar straff för den, som gör oljud eller oväsende eller far öfverdådigt fram, så att annan deraf skadas kan, eller kommer eljest förargelse åstad å allmän väg, gata eller torgplats, eller der allmän marknad hålles. Brottet uppfattas

såsom ett fridsbrott och motsvarar det äldre stadgandet om vägafrid i missgerningsbalken.

Bestämmelsen i 18 kap. 15 § strafflagen har åter sin förebild i förordningen emot fylleri och dryckenskap den 16 november 1841. I 1 § af denna förordning stadgas ansvar för den, som genom missbruk af starka drycker sig öfverlastar, så att af hans åtbörder eller orediga sinnesförfattning synbarligen märkas kan, att han drucken är, och i sådant tillstånd träffas å väg, gata eller annat allmänt ställe, och såsom exempel å »annat allmänt ställe» angifves i 7 § af samma förordning »värdshus, näringsställe och krogar». Ansvar för fylleriförseelsen drabbar den öfverlastade följaktligen icke blott då han i sådant tillstånd anträffas å gata och allmän väg, utan äfven då han inomhus å näringsställe anträffas i drucket tillstånd.

Den omständighet, att en fylleriförseelse sålunda är belagd med straff jemväl då den egt rum å ett ställe, hvarest oljud, förargelse och våldförande af annan icke blifver betraktadt såsom fridsbrott, synes emellertid utskottet icke kunna anses såsom tillräckligt skäl att med afseende å sistnämnda slag af brott föreslå den af motionären ifrågasatta utsträckningen af 11 kap. 15 §, hvilken utsträckning skulle helt och hållet strida mot den åtskillnad, som blifvit gjord emellan de brottsliga handlingar, hvilka omförmälas i 11 kap. strafflagen och de i 14 kap. samma lag upptagna misshandelsbrotten.

Det hufvudsakliga skälet, som af motionären blifvit anfördt till stöd för hans framställning, att en person å ett till jernväg hörande område fört oljud, utan att kunna därför straffas, synes utskottet icke heller vara öfvertygande i fråga om nödvändigheten af den ifrågasatta lagändringen. Det torde nemligen med fog kunna ifrågasättas, om icke jernväg bör anses såsom allmän väg och den skyldige i angifna fall sålunda vara underkastad straff enligt 11 kap. 15 § strafflagen.

På grund häraf föranlåtes utskottet hemställa,

att herr Zottermans motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 2 april 1895.

På lagutskottets vägnar:

L. ANNERSTEDT.